

فرهنگ خراسان

فصلنامه پژوهشی - فرهنگی

سال سوم - شماره نهم و دهم - بهار و تابستان ۸۲

بررسی نیازهای خدماتی جهانگردان در مشهد / دکتر محمد رحیم رهنما - شهره خواجه زاده

سکه شناسی دوره فاطمیان / حمید رضا وردی

سه سال اقامت در ایران / ابوالفضل حسن آبادی - مجید توکلی مقدم

تلویزیون و جامعه پذیری جوانان مشهد / علی طلوعی

مقایسه تفکرات غیر منطقی در زنان مطلقه و غیر مطلقه مشهد / دکتر حمید رضا آقا محمدیان - مریم جمعه اسد آباد

بررسی تمایل جوانان و نوجوانان به انواع موسیقی و فیلم / سعید شریعتی مزینانی

بررسی تطبیقی داستان گشتاسب در متون گذشته / محمدرضا راشد محصل

جن و پری در ادبیات شفاهی منظوم خراسان / محمود رضا اکرامی فر

معرفی امام زاده عبدالله کارشک در شهرستان قاینات / مفید شاطری

مطالعه‌ی نقوش در قالی کاشمر / فاطمه جهان پور

مروری اجمالی بر تاریخچه‌ی موسیقی ایران و رویکردهای معنایی آن / دکتر محمد جواد حق شناس

درآمد:

هدف از این پژوهش، مقایسه تفکرات غیرمنطقی در بین زنان مطلقه و غیرمطلقه مشهد می باشد و این که آیا تفکرات غیرمنطقی در پدیده شوم طلاق دخالت دارد یا خیر. بنابراین، سه فرضیه تدوین و مورد بررسی قرار گرفت. فرضیه ها به این صورت تدوین شدند که: «میزان تفکرات غیرمنطقی در بین زنان مطلقه و غیرمطلقه تفاوت معنی داری دارد؟»، «بین میزان تفکرات غیرمنطقی و سطح سواد آزمودنیها، تفاوت معنی داری وجود دارد؟»، «بین میزان تفکرات غیرمنطقی و سن آزمودنیها، تفاوت معنی داری وجود دارد؟» به این منظور تعداد ۶۱ آزمودنی به صورت تصادفی انتخاب شدند که از این میان، ۳۰ نفر از زنان مطلقه هستند که به دادگاه عمومی خانواده مراجعه کرده بودند و ۳۰ نفر از زنان غیرمطلقه می باشند. این افراد، با پرسشنامه تفکرات غیرمنطقی که ۶۶ سؤال دارد و یازده نوع تفکر غیرمنطقی را مورد سنجش قرار می دهد، ارزیابی شده اند. پرسشنامه مذکور بین تمامی آزمودنیها که از لحاظ تحصیلات، طول مدت زندگی مشترک، تعداد فرزندان، سن، نسبت فامیلی و طول مدت عقد هسان شده بودند، به اجرا گذاشته شد. نتیجه ها نشان داد که بین میزان تفکرات غیرمنطقی در زنان مطلقه و غیرمطلقه تفاوت معنی داری وجود دارد، یعنی تفکرات غیرمنطقی در زنان مطلقه بیشتر می باشد. همچنین بین میزان تحصیلات آزمودنیها و تفکرات غیرمنطقی تفاوت معنی دار وجود دارد، یعنی هرچه بر سطح تحصیلات آزمودنیها افزوده می شود، از میزان تفکرات غیرمنطقی آنان کاسته می شود و هرچه بر سن آزمودنیها اضافه می شود، تفکرات غیرمنطقی آنان بیشتر می شود.

مقایسه تفکرات غیرمنطقی در زنان مطلقه و غیرمطلقه در مشهد

- دکتر حمیدرضا آقامحمدیان
- مریم جمعه اسدآباد

مقدمه

یکی از مشکلات شایع اجتماعی، مسأله طلاق و نحوه اجرای آن می باشد؛ در واقع موضوع طلاق، یکی از پیچیده ترین مشکلات جامعه است، زیرا باعث از هم پاشیده شدن کانون گرم

خانواده که مقدس‌ترین و ارزشمندترین کانونهاست، می‌گردد (واحدی، ۱۳۶۴). لذا چنانچه با آن به‌طور مناسب برخورد نشود، ازجمله پیچیده‌ترین پدیده‌های حیات انسانی خواهد شد. این پدیده، دارای اضلاعی به‌تعداد تمامی جوانب و اضلاع جامعه انسانی است. ازطرفی یک پدیده روانی است، زیرا بر تعادل روانی نه‌تنها دو انسان بلکه عزیزان، بستگان، دوستان و نزدیکان آنها اثر می‌گذارد و ازطرف دیگر بر کمیت جمعیت اثر می‌نهد، چون تنها واحد مشروع و اساسی تولیدمثل، یعنی خانواده را ازهم می‌پاشد و از سویی بر کیفیت جامعه اثر دارد، چون موجب می‌شود فرزندان محروم از نعمتهای خانواده، تحویل جامعه گردند که به‌احتمال زیاد فاقد شرایط لازم در راه احراز مقام شهروندی یک جامعه خواهد شد. همچنین طلاق یک پدیده فرهنگی نیز هست، چه جامعه‌ای که در آن طلاق از حدی متعارف تجاوز کند، هرگز از سلامت روانی برخوردار نخواهد بود (ساروخانی، ۱۳۷۲).

امروزه، به‌خاطر شرایط تمدن، احساس امنیت، آرامش و روابط صمیمانه بین زن و مرد به سستی گراییده‌است و خانواده به‌گونه فزاینده‌ای با نیروی مخرب و ویرانگر طلاق مواجه شده‌است و این تهدید مهمی برای سلامت جامعه به‌شمار می‌رود (فرجاد، ۱۳۷۲). اکنون در بسیاری از کشورهای صنعتی و پیشرفته، میزان طلاق تا رقم ۵۰ درصد افزایش یافته‌است. این گفته بدان‌معنی است که نیمی از زنان و مردان که روزی را با شوق و هیجان ازدواج می‌کردند، تصمیم گرفته‌اند این پیوند مقدس را پس از مدتی از هم بگسلانند و شاید اگر این زن و شوهرها فرزندی نداشتند و دشواریهای تربیتی و تحصیلی آنان مطرح نبود، جداییها چندان سخت و ناگوار نمی‌نمود و تنها به سرخوردگی یا افسردگی زودگذر آن دو پایان می‌یافت، لیکن در بیشتر موارد قضیه به‌این‌سادگی نیست (تمتن ۱۳۶۹).

بنابراین، طلاق به هر دلیل درست یا نادرست، هم برای فرد و هم برای جامعه پیامدهایی منفی دارد. برای زن و مرد، مشکلات اقتصادی، روانی، عاطفی، اجتماعی ایجاد می‌کند، زوجهای متارکه‌کرده را به انزوای موقت یا دائمی می‌کشاند. طلاق‌گرفتگان با بهترین حالت، شاید ترخم محیط خویش را دریافت می‌کنند و امکان برخورداری از ارتباط طبیعی و کامل را با جامعه از دست می‌دهند و این به‌معنی زندگی ناقص است. دشواریهای طلاق برای زنان مضاعف است. با این‌که طلاق به‌حکم ضرورت، برای اجتناب از مخاطراتی پذیرفته می‌شود،

اما چون باید انتظارات عملیهای باید خانوادگی که جدایی که مهمه ترس بی (۱۳۷۴). در هر نیست و بالاتر از اجتماعی، داشته‌باش بنابراین می‌گذارد و که در این آن با تفکر، در راه پیشین در (۱) تفکرات (۲) تفکرات غیرمنطقی در این عامل تعیین کمیت رفتار

۱. لذا چنانچه با
خواهد شد. این
طرفی یک پدیده
ستان و نزدیکان
واحد مشروع و
به اثر دارد، چون
که به احتمال زیاد
چنین طلاق یک
جواز کند، هرگز از

بین زن و مرد به
فر طلاق مواجه
۱۳۷۲). اکنون در
فزایش یافته است.

و هیجان ازدواج
نند و شاید اگر این
طرح نبود، جداییها
آن دو پایان می‌یافت،

ای جامعه پیامدهایی
ناعی ایجاد می‌کند،
گان با بهترین حالت،
ط طبیعی و کامل را با
طلاق برای زنان
راتی پذیرفته می‌شود،

اما چون از عاملهای گسیختگی و پاشیدگی کنونی خانواده است، به‌ناچار عواقب اجتماعی آن را باید انتظار داشت، زیرا طلاق از نظر جُرم‌شناسان در وقوع بزه و جرم بی‌تأثیر نیست و یکی از عاملهای جرم‌زا محسوب می‌شود.

باید اذعان نمود بیشتر بزهکاری نوجوانان و جرم و جنایت در بزرگسالان در ناسازگاری خانوادگی و رفتارهای ضداجتماعی ریشه دارد. در نتیجه پژوهشهای مختلف، معلوم شده است که جدایی پدر و مادر چه آثار سویی در تکامل فرزند می‌گذارد. در یک جمع‌بندی معلوم گردید که مهمترین مشکلات کودکان کم‌سنی که پدر و مادرشان از یکدیگر جدا شده‌اند، عبارتند از: ترس بی‌دلیل، بی‌خوابی، تجاوز به دیگران، اختلال تغذیه و لکنت زبان (حقانی زنجانی، ۱۳۷۴).

در هر صورت اثرات شومی که طلاق بر خانواده و جامعه می‌گذارد بر هیچ‌کس پوشیده نیست و این تأثیرات را می‌توان در جامعه، خانواده و فرزندان موردآزوبایی و بررسی قرار داد. بالاتر از همه، باید توجه داشت که طلاق یک پدیده روان‌شناختی است و در شرایط یکسان اجتماعی، تمامی انسانها به طلاق تمسک نمی‌جویند، لذا باید روحیه‌ای طلاق‌زده وجود داشته باشد.

بنابراین با توجه به آثار منفی طلاق و افزایش آن که بر کانون گرم و مقدس خانواده‌ها اثر می‌گذارد و خواه و ناخواه، بر جامعه نیز تأثیرگذار است، بررسی روانشناختی آن، مسأله‌ای است که در این پژوهش مدنظر بوده است، تا میزان تفکرات غیرمنطقی در بین زنان مطلقه و مقایسه آن با تفکرات غیرمنطقی در بین زنان غیرمطلقه مشهود مشخص گردد.

در راستای تحقق این هدف و کاهش تفکرات غیرمنطقی و با در نظر گرفتن پژوهشهای پیشین در قلمرو موضوع موردبررسی، فرضیه‌هایی که در پی می‌آیند مورد آزمون واقع شدند: (۱) تفکرات غیرمنطقی در زنان مطلقه به‌طور معناداری بیشتر از زنان غیرمطلقه مشهود است. (۲) تفکرات غیرمنطقی با سطح تحصیلات آزمودنیها ارتباط معنی‌داری دارد. (۳) تفکرات غیرمنطقی با سن آزمودنیها ارتباط معنی‌داری دارد.

در این پژوهش، تفکر غیرمنطقی به باورهایی اطلاق می‌شود که بر روان سلطه دارند و عامل تعیین‌کننده نحوه تعبیر و تفسیر و معنی‌بخشیدن به رویدادها و تنظیم‌کننده کیفیت و کمیت رفتارها و عواطف می‌گردند.

روش جامعه و نمونه

جامعه مورد بررسی این پژوهش، زنان مطلقه و غیرمطلقه شهر مشهد می باشد. مطلقه‌ها از میان زنانی که به دادگاه عمومی خانواده مشهد مراجعه کرده‌اند و به همین نسبت نیز زنان غیرمطلقه‌ای که برای اموری دیگر به مراکز مشاوره خانواده مراجعه کرده‌بودند، به‌طور تصادفی انتخاب شدند. پرسشنامه تفکرات غیرمنطقی به ۶۰ نفر آزمودنی داده شد تا به آن جواب بدهند.

این پرسشنامه ۶۶ سؤال دارد. یازده نوع تفکر غیرمنطقی که توسط ایس (۱۹۷۵) شرح داده شده‌است، مورد ارزیابی قرار گرفت. هر شش سؤال، یک تفکر غیرمنطقی را مورد سنجش قرار می‌دهد. در ابتدای پرسشنامه به منظور بررسی جمعیت شناختی، متغیرهایی نظیر میزان تحصیلات، تاریخ ازدواج، تعداد فرزندان، تاریخ تولد، نسبت فامیلی زن و شوهر، شغل و طول مدت عقد، مورد سؤال واقع شد تا تفاوتی از لحاظ متغیرهای مذکور بین دو گروه آزمودنی وجود نداشته باشد.

اعتبار^(۱) این تست از راه اجرای مجدد تست ۸۹ درصد محاسبه شد. روایی^(۲) محتوای آن نیز مورد تأیید متخصصان روانشناسی و روانپزشکی قرار گرفته‌است. نمره‌گذاری این پرسشنامه که برگرفته از پرسشنامه تفکرات غیرمنطقی ایس است، در نتیجه جوابی که آزمودنی به سؤالهای مورد نظر در هر جمله داده‌است، نمره صفر و یک به وی تعلق گرفته‌است. جمع نمرات بین صفر تا ۶۶ قابل تغییر است. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از شاخصهای آمار توصیفی، یعنی میانگین و واریانس محاسبه گردید.

نتیجه‌ها

تحلیل آماری داده‌ها، به نتیجه‌هایی که در پی می‌آیند، منتهی شده‌است: جدول شماره ۱، یافته‌های توصیفی مربوط به فرضیه ۱ از پرسشنامه تفکرات غیرمنطقی است که در بین زنان مطلقه و غیرمطلقه مورد ارزیابی قرار گرفته‌است.

رده
۱
۲

هما
غیرمنطقی
طلاق تأثیر

رده
۱
۲

همان
تحصیلات
از میزان

رده
۱
۲

همان
غیرمنطقی

جدول شماره ۱ - رابطه طلاق و تفکرات غیرمنطقی

ردیف	آزمودنیها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای معیار
۱	زنان غیرمطلقه	۳۰ نفر	۳۵/۹۰	۴/۲۵۳۶	۰/۷۷۶۶
۲	زنان مطلقه	۳۰ نفر	۴۱/۲۶	۷/۷۹۸۹	۱/۴۲۳۹

همان طور که از مقایسه میانگینها در جدول شماره ۱ برمی آید، میزان تفکرات غیرمنطقی در زنان غیرمطلقه کمتر از زنان مطلقه می باشد، در واقع تفکرات غیرمنطقی بر پدیده طلاق تأثیرگذار بوده است.

جدول شماره ۲ - رابطه تحصیلات و تفکرات غیرمنطقی

ردیف	تحصیلات آزمودنیها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای معیار
۱	ابتدایی، راهنمایی	۲۳ نفر	۴۳/۱۷	۷/۰۰۴۲	۱/۴۶۰۵
۲	دبیرستان، کاردانی، کارشناسی	۳۷ نفر	۳۵/۷۲	۴/۸۷۴۲	۰/۸۰۱۳

همان طور که در جدول شماره ۲ ملاحظه می شود، میزان تفکرات غیرمنطقی با سطح تحصیلات آزمودنیها ارتباط دارد، یعنی هرچه سطح تحصیلات آزمودنیها افزایش پیدا می کند، اثر از میزان تفکرات غیرمنطقی آنان کاسته می شود.

جدول شماره ۳ - رابطه سن با تفکرات غیرمنطقی

ردیف	سن آزمودنیها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای معیار
۱	۱۸ تا ۳۳ سال	۲۵ نفر	۳۷/۴۴	۶/۲۲۸۸	۰/۹۲۸۵
۲	۳۴ تا ۴۴ سال	۱۵ نفر	۴۲/۰۰	۷/۴۶۴۲	۱/۹۲۷۲

همان طور که در جدول شماره ۳ ملاحظه می شود، با افزایش سن بر میزان تفکرات غیرمنطقی نیز اضافه می شود. در واقع هرچه سن آزمودنیها افزایش پیدا می کند، بر میزان توقع و

تفکرات غیرمنطقی آنان نیز افزوده شده است. بنابراین با توجه به نتیجه‌های به دست آمده در پژوهش مذکور، تفکرات غیرمنطقی می‌تواند در وضعیت بهداشت روانی خانواده‌ها اثرگذار باشد.

بحث و نتیجه گیری

همان طور که می‌دانیم، طلاق از مخرب‌ترین آفات اجتماعی در جوامع امروزی بشر است. این مشکل نه تنها کانون خانواده را که از مقدس‌ترین کانونهاست از هم می‌پاشد، بلکه تأثیرات سوء و مخربی بر جامعه می‌گذارد. در این راستا بررسی عاملهایی که بر طلاق مؤثرند، نقش پیشگیری خواهد داشت؛ گرچه علتها و عاملهای متعددی می‌تواند در امر طلاق دخیل باشند اما چه بسا طلاقهایی که به وقوع می‌پیوندند، عامل تأثیرگذارشان، تفکرات غیرمنطقی یکی از زوجین یا هر دو می‌باشد. نتیجه‌های تحقیق حاضر، حاکی از این است که ویژگی مهم روانشناختی آنها یعنی نوع تفکر می‌تواند با طلاق مرتبط باشد و سلامت روانی خانواده را تحت الشعاع قرار دهد.

در اغلب موارد، جداییها نتیجه توقعات بی‌جای احساسی، اقتصادی و عاطفی زوجین از همدیگر، سوءظن و بدبینی بی‌مورد، نداشتن صبر و گذشت در زندگی، حسادت بیش از حد زن و شوهر، پرخاشگری و تندخویی زن و مرد و غرور و خودخواهی بی‌مورد می‌باشد که همه حکایت از جلوه‌های خاص تفکر غیرمنطقی است.

پژوهش حاضر هم نشان داد زنان مطلقه و غیرمطلقه تفاوت معناداری در تفکر غیرمنطقی دارند. سطح سواد و سن آزمودنیها با میزان تفکرات غیرمنطقی رابطه داشت. زنان مطلقه نسبت به زنان غیرمطلقه، از لحاظ تفکرات غیرمنطقی در سطح بالاتری قرار داشتند و همین‌طور از نظر سطح سواد پایین‌تر از زنان غیرمطلقه بودند.

این مطالعه نشان می‌دهد که تفکرات غیرمنطقی بالا، باعث کاهش تفکر حل مسئله و افزایش مشکلات می‌شود. بدین ترتیب این‌گونه می‌توان ابراز نمود که زنان مطلقه به دلیل داشتن تفکرات غیرمنطقی بالا نه تنها قادر به حل مشکلاتی که در زندگی آنها پیش می‌آید، نیستند بلکه به دلیل نداشتن تفکر سالم و منطقی به فاجعه طلاق پناه می‌برند و به پدیده شوم

طلاق به
هیچ شک
زناشویی
امید
روانی تفکر
فرزندان

بی‌نوشت:

منابع:

- ۱- آریا شم
- ۲- الیس، ا
- ۳- الیوت و
- ۴- یارگر، ق
- ۵- تایبزه، ا
- ۶- تیلد، ع
- ۷- حقانی، ز
- ۸- حسینی، ا
- ۹- خداری، ح
- ۱۰- ستوده،
- ۱۱- ساوجب
- ۱۲- شادکام

طلاق به عنوان قطعی ترین راه در جهت رهایی از چنگال مشکلات زندگی می نگرند. جای هیچ شک و تردید نیست که تفکرات غیرمنطقی می تواند ریشه بسیاری از اختلافات در زندگی زناشویی گردیده و دامنه اختلافات بی پایه و اساس را فراهم کند.

امید است با آموزشهای قبل از ازدواج، زمینه رشد تفکر زندگی مشترک و تأمین بهداشت روانی تفکر هرچه بیشتر مهیا گردد تا کانون خانواده گرم تر باقی بماند و مهر بیشتری را نصیب فرزندان نماید.

بی نوشت :

1 - Reliability

2 - Validity

منابع :

- ۱ - آریا شمس متولی، شهریار: کودکان فراموش شده، بیجا، ۱۳۷۶.
- ۲ - الیس، آلبوت: زوج درمانی، ترجمه صالحی، جواد: امین یزدی، سینامیو، میثاق، ۱۳۷۵.
- ۳ - الیوت و الجاک، سیلا بوتز: طلاق از دیدگاه فرزند، ترجمه طاهری، فرزانه، مرکز، تهران، ۱۳۶۶.
- ۴ - بارگر، فیلیپ: خانواده درمانی پایه، ترجمه دهقانی، محسن؛ دهقانی، زهره، رشد، تهران، ۱۳۷۶.
- ۵ - تاییب، ا: بچه های طلاق، ترجمه تمدن، توراندخت، روشنگران، تهران، ۱۳۶۹.
- ۶ - نیلا، عباس: زن در آینه تاریخ، تهران، ۱۳۷۱.
- ۷ - حقانی زنجانی، حسین: طلاق یا فاجعه انحلال خانواده، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴.
- ۸ - حسین، سیدمهدی: مشاوره در آستانه ازدواج، آوای نور، تهران، ۱۳۷۵.
- ۹ - خدابخشی، سیامک: روانشناسی زنان، مردمک، اهواز، ۱۳۷۷.
- ۱۰ - ستوده، هدایت آله: آسیب شناسی اجتماعی، نور، تهران، ۱۳۷۶.
- ۱۱ - ساوجب، مریم: اختلاف حقوق زن و مرد در اسلام و خانواده، مجزه، ۱۳۷۱.
- ۱۲ - شادکام، محمدرضا: زن فرشته رحمت یا عفريت طبيعت، مشعل آزادی، ۱۳۵۴.

نظری می تواند

ی بشر است.

بلکه تأثیرات

مؤثرند، نقش

دخیل باشند

نظری یکی از

ویژگی مهم

ی خانواده را

ی زوجین از

پیش از حد زن و

اشد که همه

اری در تفکر

له داشت. زنان

قرار داشتند و

حل مسأله و

طلقه به دلیل

با پیش می آید،

و به پدیده شوم

- ۱۳ - صانعی، صفدر: بهداشت ازدواج از نظر اسلام، کتابفروشی جمعی، بیتا.
- ۱۴ - صفایی، سیدحسین؛ اسامی، اسدالله: حقوق خانواده و نکاح و انحلال آن، دانشگاه تهران، ۱۳۷۵.
- ۱۵ - فرجاد، محمدرحیم: آسیب‌شناسی اجتماعی، خانواده و طلاق، معنوی، ۱۳۷۲.
- ۱۶ - قائمی، علی: خانواده و مسائل همسران جوان، امیری، تهران، ۱۳۶۴.
- ۱۷ - کاظمی خلخالی، زین‌العابدین: زناشویی راز خوشبختی، محمّد، ۱۳۷۳.
- ۱۸ - گواهی، زهرا: بررسی حقوق زنان در مسأله طلاق، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۳.
- ۱۹ - محمّدی استهاردی، محمّد: ازدواج آسان و شیوه همسررداری، نبوت، قم، ۱۳۷۲.
- ۲۰ - مکنون، نرینا؛ صانع‌پور، مریم: بررسی تاریخی منزلت زن از دیدگاه اسلام، تبلیغات اسلامی، بیتا.
- ۲۱ - معنوی، عزت‌الدین؛ فدایی، فرید: ازدواج و طلاق از دیدگاه روانپزشکی، چهر، ۱۳۶۳.
- ۲۲ - نراقی، عزت‌الله: آیا می‌دانید طلاق و مسائل آن کدامند؟، بیجا، ۱۳۶۹.
- ۲۳ - ولف، سولا؛ کودک و قشارهای روانی، ترجمه قراچه‌داغی، مهدی، رشد، ۱۳۶۹.
- ۲۴ - دلاور، علی: روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، ویرایش، ۱۳۷۵.
- ۲۵ - شفیعی‌آبادی، عبداله؛ ناصری، غلامرضا: نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی، نشر دانشگاهی، ۱۳۶۵.
- ۲۶ - گنجی، حمزه: بهداشت روانی، آرسباران، ۱۳۷۵.
- ۲۷ - مصباح، علی و همکاران: مکتب روانشناسی و نقد آن (جلد اول و دوم)، قم، مهر، ۱۳۷۴.
- 28 - Brewer, B., G., Rawlings, E.L., (1993), *Feminist therapy with single again mothers*.
- 29 - Dorval, M. Maunsell, E., (1999). *Marital stability after breast cancer*.
- 30 - Everet, W. (1998), *Factors that contribute to satisfaction or dissatisfaction in stepfather stepchild relationship*.
- 31 - Ensigr, J. Scherman, A., Clark, J. (1998) *The relationship of Family stucture and conflict to levelof intimacy and parnial attachment in collage student, Adolescence, (1998), Fall, 33 (131), 575 - 82.*
- 32 - Hyden, M. (1995). *Verbal aggression as prehistory of women battering*.
- 33 - Kelly, J., B. (1995), *Power imbalance in divorce and interpersonal mediation, Assessment and intervention Mekiation - quarterly, vol. 13 (2) m 85 - 98.*

برره

۱- طرح

جامعه‌ا

سال قرار دا

حدود ۲۰ د